

BELA PALICA

Je občutljiv in varen pripomoček, ki služi kot antena oz podaljšek roke za prepoznavanje in lociranje ključnih predmetov v okolju, ovir, strukture tal, vzpetin in podobnega. Gre za pripomoček, ki simbolizira osebno neodvisnost slepe osebe in sočasno opozarja druge, da je njen uporabnik slep in ima zato posebne potrebe in pravice.

Uporabo bele palice so izpopolnili v Združenih državah Amerike pri delu s slepimi veterani iz druge svetovne vojne in uveljavili metodo, po kateri se belo palico uporablja kot podaljšek roke za zaznavanje predmetov in ovir, ki se nahajajo pod višino pasu. Razvoj novih tehnologij je omogočil tudi izboljšave tega zelo enostavnega pripomočka. Pričele so se uvajati tudi elektronske naprave, ki se vgrajujejo v belo palico ali pa delujejo v kombinaciji z njo kot nov pripomoček. Take bele palice omogočajo zaznavanje predmetov ne le pod višino pasu, temveč tudi v višini prsi in glave. Tovrstne bele palice imenujemo ultrazvočne palice.

Zakon o varnosti cestnega prometa določa, da morajo vozniki motornega vozila, kolesa ali pešec biti posebej pozorni na uporabnika bele palice, četudi bi ta nehote kršil predpise. Zakon pa obvezuje tudi slepo/slabovidno osebo, ki gre sama na cesto, da stori vse, da ne ogroža varnosti v cestnem prometu. To pomeni, da je

usposobljena za uporabo bele palice, preden gre sama na cesto. Udeleženev v prometu mora na eni strani znati uporabljati belo palico, po drugi strani pa mora poznati in upoštevati cestno prometne predpise.

Slepi učenci z belo palico

Slepi otroci se hoje z belo palico pričnejo učiti že v vrtcu. Takrat se z njo igrajo, omogoča pa jim predvsem spoznavanje okolja in varnost. Ko pričnejo hoditi v osnovno šolo, pa je učenje že bolj zahtevno. Učijo se pravih tehnik, ki jih uporabljajo v hodnikih šol, v razredu, pri hoji po stopnicah, pri hoji v urejenem zunanjem okolju ali pa na stezicah in makedamskih poteh. Obstaja več vrst belih palic, ki so oblikovane za različne namene. Posebno pozornost morajo nameniti hoji v prometu, prečkanju cestišč, kolesarskim stezam, semaforiziranim križiščem. Zelo dobro se morajo naučiti poslušati promet in oceniti hitrost vozil. Mnogi otroci imajo tako okvaro vida, da v mraku ali zvečer ne vidijo, preko dneva pa nimajo težav, zato belo palico uporabljajo le v prometu. Tako si pomagajo, da samostojno in varno opravijo zeleno pot.

Če slep učenec uporablja belo palico v šoli, ponavadi hodi ob steni. Stena je zanj vodilna linija, ob kateri pride do cilja, zato je prav, da se ostali učenci od stene odmaknejo in ne prenehajo s pogovorom, saj se jim tako slep učenec lažje izogne in se ne zaleti vanje. Vse poti se mora naučiti na pamet, pri tem pa si pomaga z orientacijskimi točkami (cvetlično korito, klančina, vrata, različni materiali). Če se na poti kaj spremeni, je to za slepega zopet nova pot, ki se je mora naučiti.

Mnogi učenci palice ne želijo uporabljati, saj nočejo biti drugačni oz. slišijo mnogo zbadljivk. Raje se v družbo ne vključujejo in žrtvujejo svojo samostojnost. Pa je to od nas, ki vidimo, pošteno? Prav bi bilo, da bela palica postane nekaj vsakdanjega in ne posebnega. To pa bo takrat, ko jo bo slep učenec uporabljal vsak dan (pri prihodu v šolo, v šoli, na ekskurzij, na izletih, obiskih galerij ...), mi pa tega sploh ne bomo opazili.

Katjuša Koprivnikar, ravnateljica
ZSSM LJ